

Grzegorz Sokołowski
Instytut Logistyki i Magazynowania – GS1 Polska

Jak skutecznie wspierać monitorowanie przepływu świeżych owoców i warzyw na rynku z zastosowaniem standardów GS1

Wymóg śledzenia ruchu i pochodzenia żywności w łańcuchu dostaw nie jest nowością, jednak firmy sektora spożywczego (a szczególnie produkcji podstawowej) nie zawsze radzą sobie z jego spełnieniem. Często, w sytuacji

gdy należy wycofać określoną partię produktów z rynku, ponieważ okazała się partią o stwierdzonej negatywnej jakości zdrowotnej, a tym samym jest niebezpieczna dla konsumentów, firmy mają problem z określeniem co dokładnie należy wycofać i w jaki sposób dotrzeć do źródła problemu.

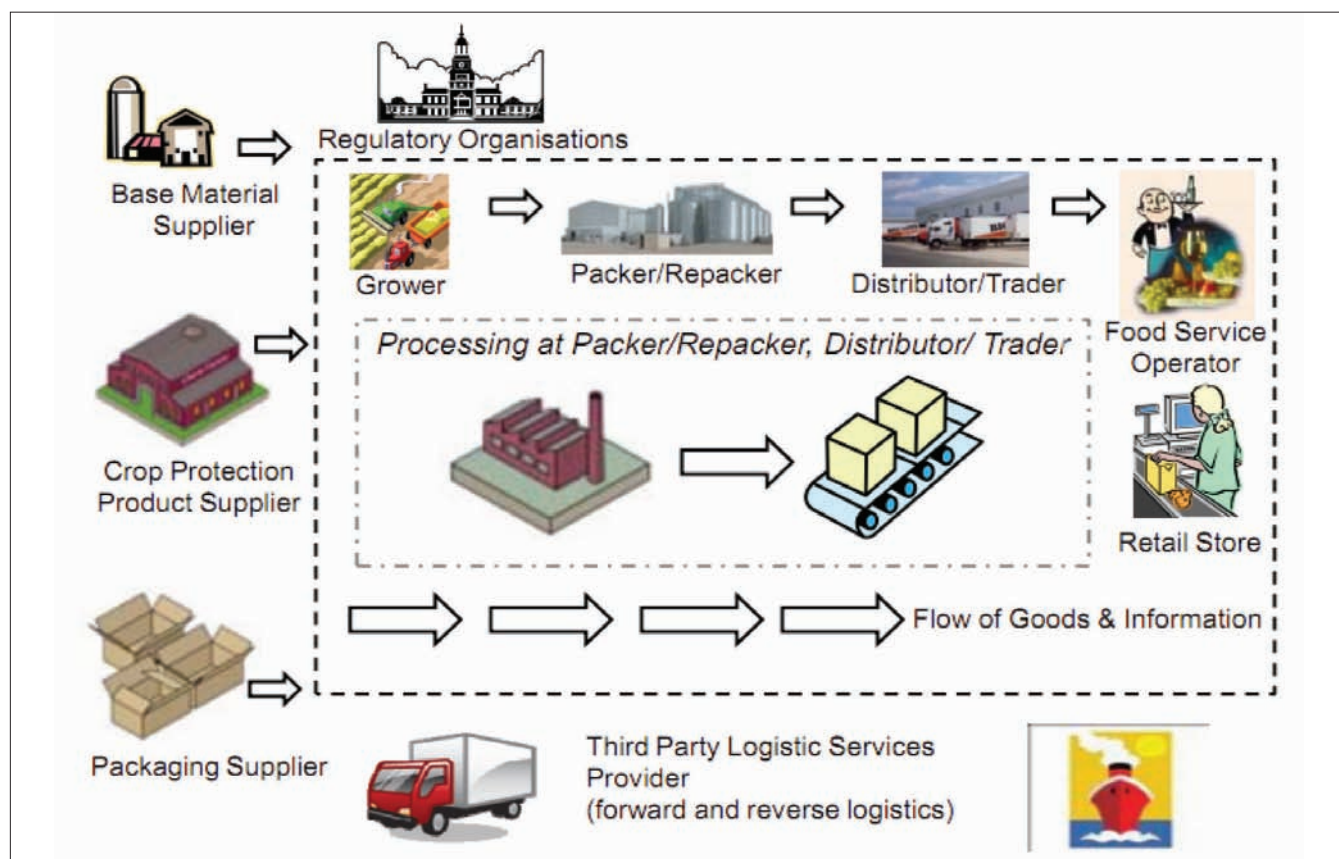
gdy należy wycofać określoną partię produktów z rynku, ponieważ okazała się partią o stwierdzonej negatywnej jakości zdrowotnej, a tym samym jest niebezpieczna dla konsumentów, firmy mają problem z określeniem co dokładnie należy wycofać i w jaki sposób dotrzeć do źródła problemu.

We wcześniejszych wydaniach „Logistyki” pisano wielokrotnie na temat traceability, określanego często mianem identyfikowalności. Dla przypomnienia, termin ten oznacza zdolność śledzenia przepływu produktów i ładunków w łań-

cuchach i sieciach dostaw, wraz z rejestracją parametrów je identyfikujących i lokalizacji, w których ten przepływ miał miejsce. Dla branży spożywczej, również branży mięsnej i wędliniarskiej, traceability jest obligatoryjne ze względu na przepisy prawa (na przykład Rozporządzenie 178/2002 Komisji UE, które w szczególności określa zasady nowego Prawa Żywnościowego).

Traceability nie oznacza, że każdy partner w łańcuchu musi przechowywać i publikować wszystkie informacje o śledzonych produktach. Podmiot będący źródłem informacji o śledzonej jednostce, jak i jej odbiorca, muszą jednak komunikować się i przechowywać w swoich systemach informacje identyfikujące (choćby jeden wspólny poziom śledzonej jednostki). W ten sposób możliwe jest zapewnienie właściwego przepływu informacji w relacjach śledzenia wstecz i do przodu.

Biorąc pod uwagę wymogi prawa, a także wymagania rynkowe, każda firma działająca w branży spożywczej i paszowej, a także mająca do czynienia z produktami mającymi

Rys. 1. Łańcuch dostaw dla produkcji świeżych owoców i warzyw.

Źródło: Traceability for Fresh Fruits and Vegetables Implementation Guide Issue 2, May-2010.

kontakt z żywnością, powinna dokonać analizy własnej działalności i w gronie osób odpowiedzialnych za różne obszary zadać sobie następujące pytania: Czy nasze produkty są bezpieczne? Czy prawidłowo identyfikujemy produkty dostarczone do nas i te, które wysyłamy? Czy prawidłowo identyfikujemy partnerów handlowych? Czy oznaczenie partii/serii produkcyjnej jest prawidłowo powiązane z informacją o produktach?

Powyższe zagadnienia i odpowiedzi na pytania odnośnie systemu traceability znajdziemy w zaktualizowanym w zeszłym roku dokumencie GS1: „Traceability for Fresh Fruits and Vegetables. Implementation Guide”. Jest to przewodnik dedykowany dla branży żywnościowej, szczególnie dla producentów, przetwórców, dystrybutorów owoców i warzyw. Zawiera on: Przewodnik wdrożeniowy dla hodowców owoców i warzyw; Przewodnik wdrożeniowy dla firm zajmujących się pakowaniem i konfekcjonowaniem owoców i warzyw; Przewodnik wdrożeniowy dla dystrybutorów żywności; Przewodnik wdrożeniowy dla detalistów; Zasady stosowania standardów identyfikacyjnych GS1. Przewodnik wyjaśnia na początku kwestie związane z traceability: czym jest, jakie są podstawowe wymagania i zasady, jak firma może zdefiniować swoją rolę w łańcuchu dostaw owoców i warzyw. W kolejnych rozdziałach dokumentu w przejrzysty sposób opisane są elementy procesu wdrażania systemu traceability opartego o standardy GS1 dla każdego z uczestników opisywanego łańcucha.

Każda grupa uczestników łańcucha znajdzie w przewodniku wytyczne wdrożeniowe w następujących obszarach:

- gromadzenie i przechwytywanie danych wejściowych – co i w jakich sposób gromadzić (zakres danych jakie powinny być gromadzone: dane z produkcji, dane od poprzednika itp.)
- unikalna identyfikacja – jak unikalnie identyfikować jednostki na poszczególnych poziomach pakowania (zastosowanie identyfikatorów: GTIN, SSCC, oznaczeń partii itp.), a także partnerów w łańcuchu dostaw (GLN)
- dzielenie się danymi – jaki zakres danych powinien być współdzielony z innymi uczestnikami łańcucha w celu spełnienia warunku efektywnego traceability.

Dokument ten zawiera też opis scenariuszy biznesowych i najlepszych praktyk dla każdego z ogniw łańcucha świeżych owoców i warzyw. Ta część opracowania stanowi bardzo pomocny element dla zainteresowanych i obrazuje, jak w praktyce biznesowej można wykorzystać standardy GS1.

Aby dowiedzieć się więcej na temat systemu GS1 i rozwiązań, jakie oferuje dla branży owoców i warzyw, należy zajrzeć na stronę: www.gs1.org i zapoznać się z dokumentem „Traceability for Fresh Fruits and Vegetables. Implementation Guide”. Natomiast na stronie: <http://www.gs1pl.org/traceability> znajduje się szereg informacji odnośnie audytu traceability. Jest to usługa wspierająca, dzięki której firma może sprawdzić, czy zaimplementowany system traceability jest skuteczny, a także czy efektywność wycofania produktów z rynku jest wystarczająca.